

audientes ex veridica¹ relatione, de his que in Lonbardia nuper gesta erant intelligentes, ira et furore nimio commoti, ad partes scilicet Lonbardie subiugandas more solito accedere proposuerunt, quinque mensibus a predictis iam transactis. Hoc cognito et intellecto a Diocliciano viro excellentissimo, ad civitatem Veronam velociter iter suum direxit, sedemque suam ibi statuit et firmavit, legatos etiam per universas civitates, castra et loca misit, ut milites omnes equis et armis eorum ad suam deberent accedere presentiam, similiter ut pedites Mantue, Padue, Tarvisii, Vicentie² ad Veronam civitatem armis eorum et victualibus appropinquare deberent; sic enim voluit, sic iussit, sic factum est. Interea Teothonici ingenti turba Teothonicorum, Biemorum³, Brienzonum⁴ et aliarum *nationum in septentrio-^{*f. 43^d} nali parte habitantium versus Lonbardiam Teothonico furore iter eorum direxerunt. Cognita ita veritate a Diocliciano de eorum adventu, statim cum exercitu suo ad transitum Gargiensem⁵ equitare festinavit. Dicitur enim transitus ille ad Gardam, quia diligenti custodia et guarda debet custodiri et guardari.

Cumque sic Teothonici et Lonbardi adinvicem certarent, volentes Teothonici summa vi transire, Lonbardi ex altera parte stantes illos transire minime permittebant. Et dum per quindecim dies sic stetissent, percipientes Teothonici transire non posse, dolore magno et ingenti tristitia reversi sunt ad propria. Similiter Dioclicianus cum gente sua cum nimio gaudio ad Veronam rediit civitatem. Ibidemque moram faciens, sicut Domino placuit, de hoc seculo migravit; unde tam pedites quam milites et universi totius provincie Lonbardie ingenti mestitia pariter et tristitia sunt turbati, ira et dolore commoti. Sepelierunt namque corpus eius decenter et honorifice in basilica beati Zenonis. Congregatis igitur et coadunatis viris prudentibus et nobilibus et communicato consilio, Maximianum, virum nobilem et excellentissimum, de genere virorum nobilium Sipri ortum, regem⁶ Lonbardie elegerunt et statuerunt. Et dum hec agerentur, pervenit ad audientiam Alexii Ungarie regis de his que in Lonbardia gesta erant, ira et furore turbatus *et dolore commotus, colecta universa gente sua, ad^{*f. 44^a} partes scilicet Lonbardie iter suum velociter direxit. Hoc audito et in veritate cognito, dictus Maximianus, qui sedem suam in urbe Mediolani posuerat, sine mora ad Verone civitatem cum Mediolanensibus⁷ militibus iter suum direxit; legatos quidem per universam provinciam misit, ut tam pedites quam

1) 'uēdica' Hs. 2) 'uicentii' hier Hs., unten aber immer 'Vicentia'.

3) 'biēm' Hs. Vgl. oben S. 264. 4) 'briōn' Hs. Vgl. ebenda. 5) 'gär-giēn' Hs. Codagn. denkt doch wohl an die Veroneser Klausen, die nicht weit von Garda liegt. 6) 'legem' Hs. 7) 'mediol' Hs.